

Kostpolitik for Aabenraa Kommune

Aabenraa Kommune har i 2007 godkendt en sundhedspolitik som i 2008 blev formuleret i en række indsatsområder ("fyrtårne"). Et af fyrtårnene er Kost. En af aktiviteterne under overskriften Kost er udarbejdelse af en overordnet kostpolitik for Aabenraa kommune.

Kostpolitikken retter sig mod kommunens borgere og kommunens forvaltninger og institutioner.

Sundhedspolitikens vision for Aabenraa kommune er, "at få flere sunde borgere, sunde valg og sammenhæng i sundhedsindsatsen".

Med udgangspunkt i sundhedspolitikens vision kan den overordnede målsætning for kostpolitikken formuleres således:

"Aabenraa Kommune vil formidle viden om sund kost til borgerne og motivere til det sunde valg, tilbyde brugerne af kommunens servicetilbud en sund kost, og tilbyde kommunens medarbejdere mulighed for at vælge sund kost."

For at gennemføre sundhedspolitikens vision og den overordnede kostpolitiske målsætning er der opstillet en række overordnede mål og udpeget indsatsområder.

Mål i kostpolitikken

Aabenraa kommune vil formidle viden om sund kost til borgerne og motivere til det sunde valg

Det betyder at,

- ∞ borgerne gennem en målrettet informationsindsats får tilbudt viden om sund kost, så de kan vælge at købe, tilberede og spise sundt,
- ∞ den viden og information om kost og hygiejne, der formidles til borgere, skal følge officielle anbefalinger,
- ∞ sund kost skal indgå i uddannelsen af sundhedsambassadørerne.

Aabenraa kommune vil tilbyde brugerne af kommunens servicetilbud en sund kost.

Det betyder, at

- ∞ maden, som kommunen tilbyder brugerne, er tilberedt, så den følger de nyeste officielle anbefalinger, henholdsvis Nordiske Næringsstofanbefalinger¹ og Anbefalinger for den danske institutionskost²,
- ∞ maden tilberedes efter gældende regler fra Fødevarestyrelsen om fødevarehygiejne,
- ∞ maden skal være aldersrettet og veltilberedt, så den smager og dufter dejligt og ser lækker ud, når brugeren skal spise den,
- ∞ brugerne tilbydes maden i en god og tryk atmosfære i rare fysiske omgivelser,
- ∞ maden tænkes ind i traditioner, så der skabes rum til at fejre højtider, fødselsdage og andre festligheder,
- ∞ der tages hensyn til brugere med anden kulturel baggrund og brugere på diæt.

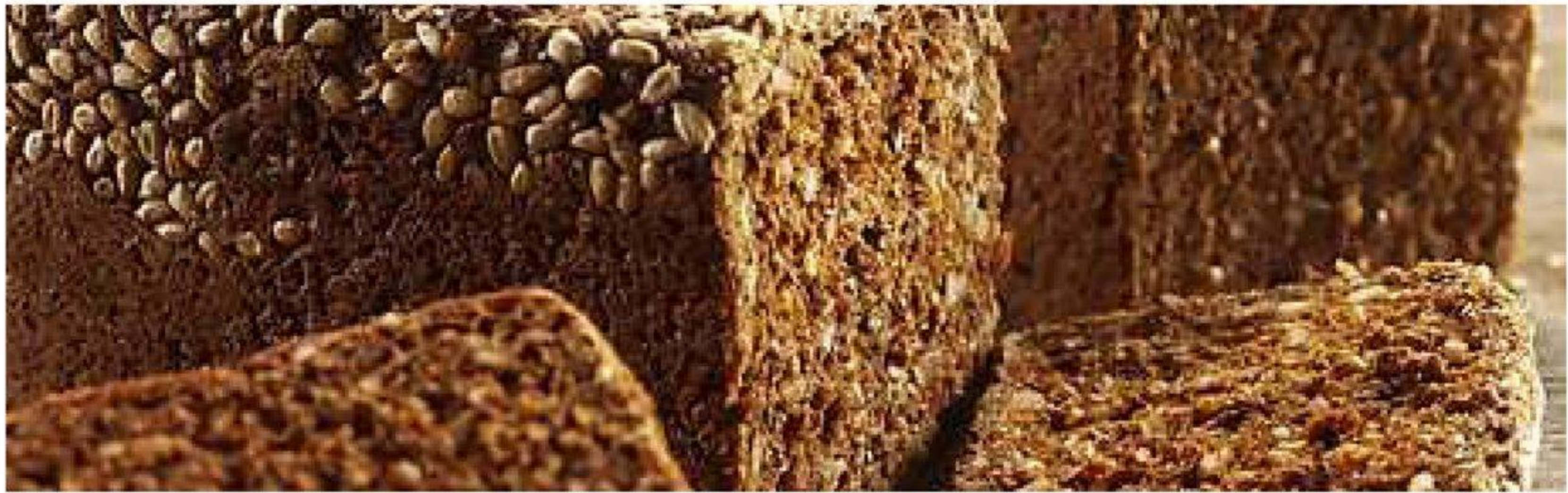
Aabenraa kommune vil tilbyde kommunens medarbejdere mulighed for at vælge sund kost.

Det betyder at,

- ∞ medarbejderne gennem en målrettet informationsindsats får tilbudt viden om sund kost,
- ∞ alle kommunale kantiner fremstiller sund kost og motiverer til det sunde valg.

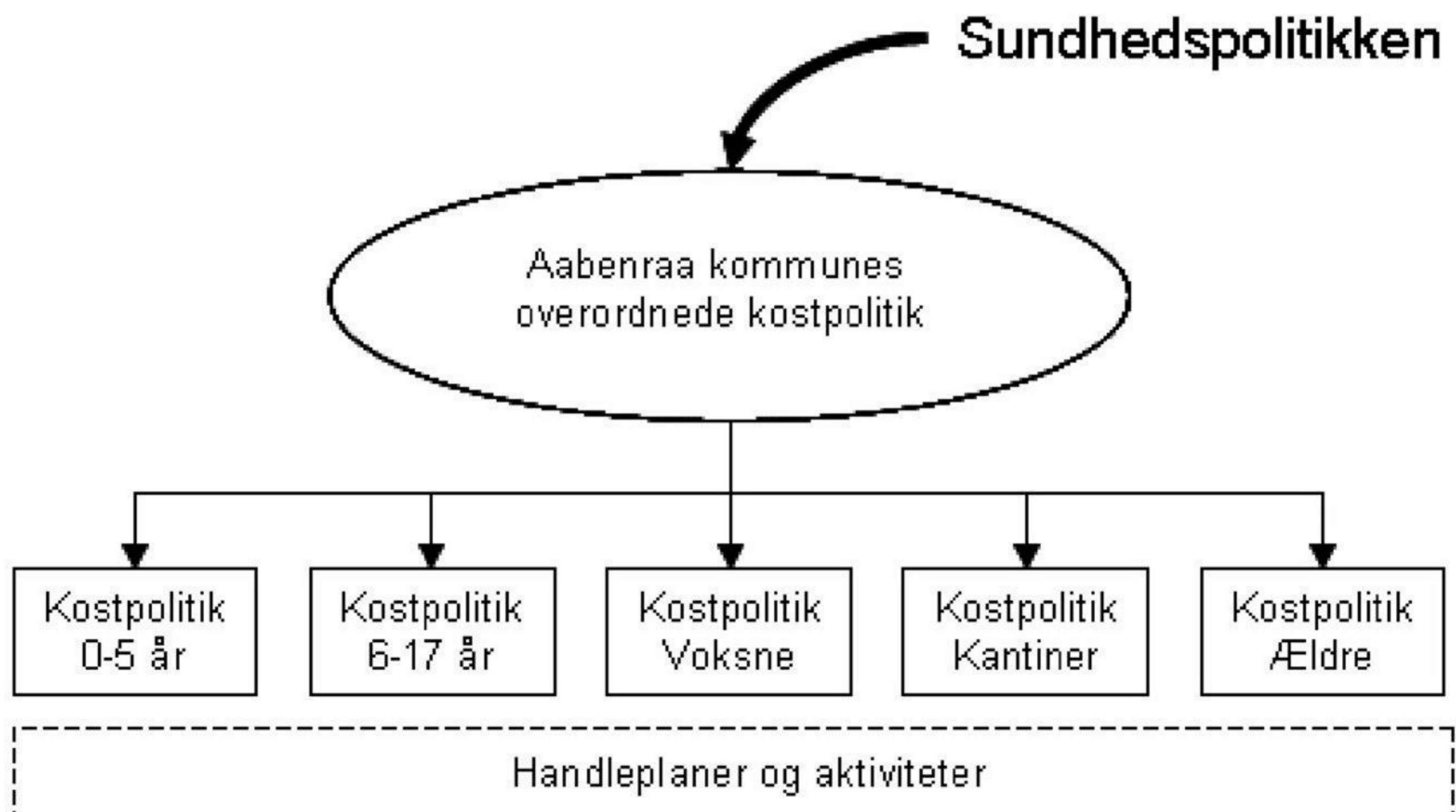
¹ Nordiske Næringsstofanbefalinger er anbefalinger for kostens indhold af fedt, kulhydrat og protein samt vitaminer og mineraler. De er retningsgivende for hvordan sund kost bør være sammensat. Læs mere på www.altomkost.dk

² Anbefalinger for den danske institutionskost indeholder blandt andet anbefalinger for kost til ældre, herunder mad på plejehjem og ved madudbringning. Læs mere på <http://gl.foedevarestyrelsen.dk/Fdir/Publications/200008/Rapport.pdf>

Indsatsområder i kostpolitikken

Kostpolitikken deles op i fem indsatsområder, der hver især understøttes af en lokal kostpolitik. Områderne er fastlagt ud fra dels en forvaltningsafgrænsning, kostens betydning for sundheden i forskellige aldersgrupper og en definition af, hvad sund kost er i de forskellige aldersgrupper³. Kostpolitikken skal være med til at give borgerne uanset alder et længere, sundere og mere aktivt liv.

³ Læs om kostens betydning for forskellige aldersgrupper og hvad sund kost er i de forskellige aldersgrupper på www.altomkost.dk/Mad_hjemme/forside.htm

Lokal kostpolitik for de 0-5 år:

Sund kost er med til at sikre udvikling, leg og læring hos de 0-5 årige.

- ∞ Aabenraa Kommune vil være med til at grundlægge de sunde kostvaner ved at tilbyde sunde måltider i institutionerne og bibringe viden om sund mad gennem leg og læring.
- ∞ Medarbejderne i institutionerne skal fungere som rollemodel for børnene i forhold til at træffe det sunde valg.

Lokal kostpolitik for 6-17 år:

Sund kost er med til at sikre udviklingen hos de 6-17 årige og øger deres muligheder for indlæring.

- ∞ Aabenraa Kommune vil være med til at fastholde og skabe sunde kostvaner ved at give mulighed for at købe sunde måltider i skoler, SFO'er, fritidsordninger og fritidsklubber og ved at tilbyde sund kost på boinstitutioner.
- ∞ Aabenraa Kommune vil gennem undervisning, vejledning og rådgivning om sund kost sætte fokus på kostens betydning for sundhed og dermed give børn og unge mulighed for at træffe et sundt valg.
- ∞ Medarbejderne i institutionerne skal fungere som rollemodel for børnene i forhold til at træffe det sunde valg.
- ∞ Aabenraa Kommune forventer, at forældrene giver deres børn sund morgenmad inden de går i skole.

Lokal kostpolitik for voksne:

Sund kost er med til at give borgerne et længere, sundere og mere aktivt liv.

- ∞ Aabenraa Kommune vil være med til at skabe rammer for sundhedsindsatser, herunder sund kost på ungdomsuddannelserne.
- ∞ Aabenraa Kommune vil gennem formidling bevidstgøre voksne borgere om fordelene ved at spise sundt og dermed give dem mulighed for at træffe et sundt valg.

- ∞ *Lokal kostpolitik for ældre:*
Sund kost er hos ældre medvirkende til at forebygge aldersbetingede sygdomme, mindske sygelighed og bevare funktionsevnen.
- ∞ Aabenraa Kommune vil sætte fokus på ældres ernæringstilstand og risikofaktorer ved at informere om sund kost og betydningen for forebyggelse af aldersbetingede sygdomme, mindskelse af sygelighed og bedring af funktionsevnen.
- ∞ Aabenraa Kommune vil tilbyde sund kost til ældre, der bor på plejecentre og til hjemmeboende, der får leveret mad fra kommunen.

Lokal kostpolitik for kantiner, cafeer og medarbejdere:

- ∞ Aabenraa Kommune vil understøtte medarbejdernes sunde valg ved at gøre det muligt at købe sund mad i medarbejderkantiner og ved at tilbyde sund mad til møder og til gæster.
- ∞ Aabenraa Kommune vil sikre borgerne det sunde valg i forbindelse med fritidsaktiviteter ved at give mulighed for at købe sund mad i idrætshaller, kantiner og medborgerhuse.

Organisering og ansvarsfordeling

Sundhedspolitikens vision, kommunens overordnede kostmålsætning, mål og indsatsområder udgør tilsammen Aabenraa kommunes overordnede kostpolitik. Kostpolitikken danner rammen for den kost, kommunen tilbyder brugerne og for den viden kommunen formidler til borgerne. Kostpolitikken gælder for alle kommunale forvaltninger, institutioner og selvejende institutioner med driftsoverenskomst, der tilbyder enten enkelte måltider eller hele dagskosten til brugerne og som formidler viden til borgerne.

Sundhedsudvalget og sundhedsforvaltningen har ansvaret for udarbejdelse og revision af den overordnede kostpolitik. Sundhedsforvaltningen kan tilbyde forvaltninger og institutioner rådgivning og vejledning ved udformning af lokale kostpolitikker og handleplaner. Rådgivningen og vejledningen foretages på forvaltningsniveau af klinisk diætist og p.b. i ernæring og sundhed og sundhedsplejersker. Sundhedsforvaltningen kan ligeledes indgå i tværsektorielle projekter omkring sund kost. Sundhedsforvaltningen har ansvaret for den borgeroplysende indsats om sund kost i Aabenraa Kommune.

I tillæg til kostpolitikken udarbejder Sundhedsforvaltningen to sæt vejledninger, institutionerne kan anvende ved udarbejdelse af handleplaner. Der udarbejdes et sæt vejledninger til daginstitutionsområdet og et sæt vejledninger til skoleområdet.

De enkelte fagudvalg, forvaltninger og staben har ansvaret for udarbejdelse af lokale politikker ud fra Aabenraa Kommunes kostpolitik og dermed ansvaret for forankring af kostpolitikken via den dialogbaserede aftalestyring mv.. Institutionerne kan ud fra den lokale kostpolitik udarbejde egne handleplaner. Hvor det er muligt medinddrages brugere og medarbejdere ved udarbejdelse af lokale kostpolitikker.

De enkelte forvaltninger og institutioner har ansvaret for at iværksætte aktiviteter omkring sund kost eventuelt med bistand fra sundhedsambassadørerne.

Udgifter i forbindelse med udarbejdelse af lokale kostpolitikker, handleplaner og aktiviteter afholdes af de enkelte fagudvalg og driftsområder

Har du spørgsmål til kostpolitikken eller implementeringen, er du velkommen til at kontakte sundhedsplanlægger Lene Marie Hansen på tlf.7376 8536 eller lmhans@email.dk